

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики

13 серпня 2025 року

ПОТУРАЄВ М.Р. Вітаю, колеги. Віталію, а де моя табличка з поправками? Ну в сенсі не табличка, а перелік? В мене він є?

_____. Зараз продублюю.

ПОТУРАЄВ М.Р. У мене я просто не побачив його.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Доброго дня, товариство.

ПОТУРАЄВ М.Р. Вітаю, Ірино Мирославівно.

Пані Галино, вітаю.

_____. Доброго дня усім.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пані Тетяно, вітаю.

Ага, Софія Романівна є. Вітаю, Софіє Романівно.

_____. Пане Микито, а що то таке було зі сторони так званих активістів? Чого вони на нас наїхали? Хто їм доніс інформацію, що ми нібито проти конкурсів? Ми ж всі за конкурси. Це так неприємно було вчора читати.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. А де було написано?

ПОТУРАЄВ М.Р. Неприємно абсолютно. Це Дарка Гірна. Ну її очевидно накрутили.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Привіт.

ПОТУРАЄВ М.Р. Привіт, Володимире Михайловичу.

Її очевидно накрутили, вона викотила пост, що це зрада-зрадонька, що комітет такий поганий і хоче таку хорошу поправку збити. Я навіть після довгих років самостримування вступив в дискусію. Софія Романівна теж, до речі. Софія Романівна дуже спокійно, я більш емоційно пояснив, що насправді там багато ризиків, але врешті так я написав Дарці доволі там великий коментар, що ми працюємо над цим, що ми не проти і що підкомітет з місцевого самоврядування комітету Шуляк теж не проти. Я вчора он з пані Галиною Григоренко про це говорив, що ми сядемо це все розпишемо, як годиться, тільки не в трьох реченнях, воно в три речення не влізає, а просто створює абсолютно не потрібні нікому ризики. Ось така історія. Так що треба щось робити.

ЛЕРОС Г.Б. Микито Руслановичу!

ПОТУРАЄВ М.Р. Так-так, Гео Багратовичу.

ЛЕРОС Г.Б. А у нас комітет вже почався чи ні?

ПОТУРАЄВ М.Р. Ну ми чекаємо кворум. Це ми просто обмінюємося поки що такими думками.

ЛЕРОС Г.Б. Микито, можна під запис зарахувати мій голос за по всіх питаннях, бо в мене зі зв'язком трошки...

ПОТУРАЄВ М.Р. Можна-можна. Можна. Дякую.

ЛЕРОС Г.Б. Все. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, фіксуємо голос Гео Багратовича, що він підтримує.

_____. Микито Руслановичу, вже є кворум. Можемо починати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Кворум є. Дякую. Я бачу, Тетяно Василівно, бачу Юрія Олексійовича. Дякую. Кого не побачив, теж вітаю.

Поїхали, друзі. Пропозиції щодо порядку денного надані. Прошу голосувати щодо проекту порядку денного. Хто за такий порядок денний, прошу голосувати.

Потураєв – за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – за.

СУШКО П.М. Сушко – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Павленко – за.

БОЖКОВ О.В. Божков – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

ЛЕРОС Г.Б. Лерос – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую. Дякую. Гео Багратовичу.

І Дмитра Олександровича вітаю, і Андрія Ростиславовича вітаю, і Олександра Божкова вітаю. Так, всіх привітав.

Колеги, у нас на сьогодні 5 питань включно з "Різним" в порядку денному. Головне питання – це перше: це проект Закону про засади державної політики національної пам'яті Українського народу (реєстраційний номер 13273) на друге читання. Пані Галина Григоренко від міністерства є?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Микито Руслановичу, я перепрошую, Тетяна Василівна сьогодні від нас.

ПОТУРАЄВ М.Р. Тетяна Василівна є. Радий бачити. Я не всіх одразу бачу.

БЕРЕЖНА Т.В. Вітаю.

ПОТУРАЄВ М.Р. Як Харків, як ви з'їздили?

БЕРЕЖНА Т.В. Дуже продуктивно. Дуже багато цікавої інформації, що можна покращити, що змінити. Дещо є, де дуже буде потрібна ваша

допомога, дещо щось, що можемо зробити силами уряду, але розповім. Дякую.

СУШКО П.М. Можна запитання, пане голово, пані Тетяно, вітаю, по театрам. Нормально там зустрілись з ними по тій проблематиці, що вони у нас на комітеті були? Ми якраз розглядали.

БЕРЕЖНА Т.В. Так, зустрілись. Ми були в Оперному і говорили про це, про їхню складну проблему з власністю...

СУШКО П.М. Ні-ні, там не про діяльність ХНАТОБ, це ж вони мінкультівський заклад, а мається на увазі театри, які працюють в Харкові сьогодні, комунальні театри і так далі.

БЕРЕЖНА Т.В. Всі приходили до мене на загальну вже зустріч, також озвучувала, то я окремо вам розкажу.

СУШКО П.М. Дякую. Тоді візьмете в роботу ці питання, да? Добре.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, значить, на зв'язку з нами УІНП на чолі з Олександром Алфьоровим і має бути ще пан Михайло Гончар - експерт з питань освіти Асоціації міст України.

Значить, так, тепер я подивлюсь, чи мені надіслали табличечку. А, ось вона є. Чудово. Значить, я тоді, колеги, так пропоную, значить, для початку декілька слів скаже Ірина Мирославівна Констанкевич як голова профільного підкомітету, далі більш докладно скаже Володимир Михайлович В'ятрович, який координував робочу групу з опрацювання поправок перед розглядом на підкомітеті, який відбувся в понеділок у нас, продуктивно пройшов. І далі

вже перейдемо тоді до голосування. Якщо немає заперечень, тоді, Ірино Мирославівно, вам слово.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Доброго дня, шановні колеги. Хочу вас проінформувати, що в понеділок, 11.08, відбулось засідання підкомітету, де ми розглянули законопроект 13273, і до якого надійшли понад 170 правок до другого читання. Хочу подякувати усім, хто подавав правки, хто готував, хто активно долучився до дискусії глибокої, вона теж була продуктивною. І за підсумками розгляду правок на підкомітеті ми ухвалили розгляд даного законопроекту на засіданні комітету і відхилити правки, де стосується питання конкурсів, оскільки ми пропонуємо, щоб питання конкурсів було глибоко опрацьовано й узгоджено з іншими профільними комітетами, і включено до законопроекту щодо меморіалізації. Тому зараз більш докладно і детально Володимир В'ятрович це прокоментує.

А моє головне слово, пане голову, дякую вам за те, що ви оперативно нас організували і закликали до роботи. І сподіваємося, що на найближчий пленарний тиждень цей законопроект, це напевно головне, буде розглянутий в залі і будуть голоси, тому що він не повинен викликати дискусій, оскільки це стосується національної пам'яті як ключового, напевно фундаментального принципу, який формує нашу націю.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Тим більше, що це напередодні Дня Незалежності і там є важливі поправки від Міністерства культури і стратегічних комунікацій, які визначають національну пам'ять як одну із складових взагалі національної безпеки України, так що це надважливо. І я прошу колег з інших фракцій і груп, щоби ваші представники на Погоджувальній раді теж підтримали включення цього законопроекту в порядок денний.

Володимир Михайлович В'ятрович зараз докладніше трохи розповість і скаже про цю окрему поправку, яка у нас єдина викликала суперечки, навіть не суперечки, я би сказав так, глибоке обговорення, детальне обговорення на комітеті. Є пропозиція її проголосувати окремо в кінці, дві їх там. Володимир Михайлович скаже їх номери і ми тоді окремо їх проголосуємо.

Володимире Михайловичу, будь ласка, тобі слово.

В'ЯТРОВИЧ В.М. ...хочу висловити задоволення від того, що ми врешті виходимо в фінальну частину доопрацювання цього законопроекту, історія якого дуже довга і починається ще вже в далекому 2016 році, коли власне були напрацьовані його перші варіанти. Як на мене, це хороший приклад якоїсь такої інституційної тяглості в Інституті національної пам'яті, тому що законопроект почав розроблятися ще під моїм керівництвом в Інституті національної пам'яті, в такому вигляді було доопрацьовано під керівництвом Антона Дробовича і, сподіваюсь, буде ухвалений, коли маємо нового керівника, яким є Олександр Алфьоров. Виходимо в фінальну частину зараз цих правок і дуже сподіваюся, що справді нам вдасться його ухвалити вже в серпні і він стане основою, фундаментом для серйозної державної політики національної пам'яті. Тобто для того, аби її розвивати фундаментально, координувати, для того дати більше можливостей цій роботі Інституту національної пам'яті. Це зараз вкрай важливе питання, зважаючи на те, що ми прекрасно розуміємо, що ця війна – це війна за ідентичність. І тут це питання є елементом війни з Російською Федерацією, це питання – питання національної пам'яті – на жаль, є елементом дуже важких, часом гарячих дискусій з нашими іншими сусідами, зокрема Польщею. Тому тут послідовна і цілеспрямована, цілісна політика національної пам'яті є вкрай-вкрай потрібна.

Отож, тепер конкретніше трошки про ті положення, які ми доопрацьовували власне до другого читання, що нового з'явилося за

результатами опрацювання поправок і засідання підкомітету. По-перше, хочу подякувати всім, хто брав участь в цій роботі, Українському інституту національної пам'яті, Міністерству культури, цілій низці громадських експертів, які активно долучилися, мова йде, крім членів нашого комітету, а також наші колеги – представники інших комітетів, які теж подали багато поправок, і абсолютна більшість цих поправок абсолютно адекватні і справді зробили законопроект кращим.

Отож, що ми пропонуємо? Пропонується підтримати цілу низку, там багато поправок, які підвищують статус Українського інституту національної пам'яті до рівня центрального органу виконавчої влади зі спеціальним статусом, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері національної пам'яті. *(Не чути)*

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Вас не чути.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Звук! Звук!

ПОТУРАЄВ М.Р. Володимире Михайловичу, звук пропав. Щось у тебе зі звуком. Немає.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Перепрошую. Тепер є, так?

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, вже є. Можна повернутися на декілька речень назад, будь ласка?

В'ЯТРОВИЧ В.М. Окей. Отже, ключова зміна, яка пропонується, я пропоную підтримати численні поправки, які підвищують статус Українського інституту національної пам'яті до рівня центрального органу виконавчої влади зі спеціальним статусом, що забезпечує формування та

реалізацію державної політики у сфері національної пам'яті, діяльність якого координується Кабінетом Міністрів. Саме тут було найбільше поправок, дуже добре, що це представники різних політичних сил. Я вважаю, що це у нас ключові зміни і дуже добре, що вона власне є підтримана різними політичними силами. Звичайно, що вона підтримана і Інститутом національної пам'яті.

Далі. Ми вносимо точкові зміни до законів про нацбезпеку, про Засади внутрішньої та зовнішньої політики, про культуру тощо, які визначають відновлення та збереження національної пам'яті, а також захист державної мови і охорону культурної спадщини, питання національної безпеки і стратегічних національних інтересів держави. Це те, що було ініційовано Міністерством культури, те, про що ми говорили вже досить давно. І дуже добре, що тут маємо добру нагоду власне це вже оформити в саме цей законопроект. Мені здається, що ці положення тут дуже органічно вписуються в текст цього законопроекту.

Далі ми виправляємо давню проблему про поховання і похоронну справу, яка чомусь визнає написи на могилах та інших місцях поховання конфіденційною інформацією з усіма обмеженнями, які стосуються конфіденційної інформації. Парадоксально, але, на жаль, дотепер так було. Давайте виправимо цей хай маленький елемент, але важливий елемент, який стосується національної пам'яті.

Ми вносимо в низку законів України поправки, відповідно до яких органи влади та самоврядування мають створювати державні та місцеві програми з відновлення та збереження національної пам'яті, охорони культурної спадщини і передбачати кошти на їх реалізацію у відповідних бюджетах. Знову-таки, те, що я казав на початку, нам важливо, щоб питання політики національної пам'яті було, розвивалося чи втілювалося на різних рівнях різними органами влади, в тому числі й на місцевому самоврядуванні.

Визначаємо, що в разі невиконання державним чи комунальним закладом культури або освіти вимог Закону про деколонізацію, його переіменовує засновник або уповноважений ним орган. Знову-таки, це ситуація, яка допоможе нам, по-перше, або Міністерству культури з прикрими речами, на кшталт Консерваторії імені Чайковського, коли просто саботується реалізація важливого закону.

Поновлюємо строки дії так званого антисаботажного механізму, відповідно до якого спочатку місцеві ради, а в разі їх бездіяльності голови громад, а потім вже і ОДА, мають усунути з публічного простору назви чи об'єкти, які є символом російської імперської політики чи комуністичного режиму. Нові назви не можуть змінюватись принаймні 10 років. Знову ж таки, дуже важливий нюанс, буквально днями була скандальна ситуація, коли, здається, на Одещині місцева рада вирішила перейменувати нові топоніми, які були присвячені героям, загиблим у цій війні. Була реакція Українського інституту національної пам'яті, але це була реакція, на жаль, ... якісь інструменти безпосереднього впливу. Тут, я вважаю, що ця засада дозволить зберегти пам'ять про загиблих героїв і не перетворювати в якусь там розмінну монету якихось місцевих інтересів, тим паче, що всі ті перейменування відбуваються на якісь липневі, дубові і так далі гербарні вулиці.

Однією з кількох комітетських поправок пропонується доповнити законопроект положенням про зміну назв територіальних громад відповідно до назв їхніх центрів. Це по суті текст урядового законопроекту, який злетів з реєстрації після зміни уряду, він мав розглядатись ще цього року, але який насправді потрібно ухвалити зараз, щоб в бюджеті на наступний рік усі громади були відображені вже з нормальними назвами без символів російської імперської політики.

Далі ми пропонуємо, щоб закон набрав чинності з дня наступного за днем опублікування, але уряд матиме 6 місяців на зміни в підзаконці. Це

власне всі основні зміни, про які ішлося, і які, на мою думку, на думку підкомітету і всіх, хто брав участь в роботі, покращують цей законопроект, роблять його більш ефективним.

І одне питання власне, про яке ми говорили, яке викликало гарячу дискусію в нас на підкомітеті, цікаву дискусію, зараз Микита починав з того, що відбуваються дискусії на рівні громадськості, добре, що такі дискусії насправді відбуваються, тому що це важливе питання. Мова іде про ідентичні поправки 22 і 23 нашої колеги Ганни Бондар, які передбачають, що, цитую, "проектування та будівництво місць почесних поховань, меморіалів, меморіальних комплексів, музеїв, пам'ятників, пам'ятних знаків здійснюються виключно на конкурсній основі. Проведення громадського обговорення програми і умов конкурсу є обов'язковими. Порядок громадського обговорення встановлюється в порядку проведення архітектурних та містобудівних конкурсів, затверджених Кабінетом Міністрів України".

Це, звичайно, важливе питання. І я дуже тішусь, що ми його обговорили, і я думаю, що ми в будь-якому випадку ще до нього будемо повертатися. Але, попри важливість цього питання, безумовно весь закон, сам Закон про політику національної пам'яті є значно ширшим і важливішим за цю навіть важливу, але окрему поправку. І тому я дуже би просив членів комітету, щоб ми власне, так як і сказав голова, не перетворювали сьогоднішнє засідання на повторні й якісь додаткові дебати щодо цієї однієї поправки, а все-таки зосередилися на питанні, яке стосується в цілому політики національної пам'яті і в цілому тексту цього дуже важливого законопроекту.

І відповідно власне, напевно, щоб зняти це питання, першими і окремо проголосувати ці поправки: 22-у і 23-ю. А тоді вже перейти, пане голово, до голосування конкретно по всіх поправках у тих напрацюваннях підкомітетом з тим, щоб потім ухвалити загальне рішення по законопроекту. І, звичайно,

що моя думка з приводу законопроекту, підтримати його за основу і в цілому і намагатися зробити так, щоб на Погоджувальній раді його було включено якнайшвидше на наступне засідання в порядок денний Верховної Ради України.

Дякую за увагу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Володимире Михайловичу.

Бачу Тетяни Василівни руку зараз.

Тільки єдине, що я прокоментую, оскільки наш комітет відкритий, ми завжди транслюємо або відразу після комітету викладаємо запис наших засідань. Значить, про що у нас є спільна згода у членів підкомітету, звичайно, що коли ми будемо відпрацьовувати текст, це я знову-таки до поправок про конкурси на облаштування поховань, меморіалів, пам'ятних місць, музеїв і так далі. Про що у нас жодних немає розбіжностей і що точно от я особисто буду просувати на включення в один із найближчих наших законів. Перше, що безперечно, там, де мова іде про державні гроші, безумовно має бути конкурсна процедура. Тут навіть немає про що говорити, тому що не бачу ніяких підстав робити якісь винятки з тих процедур, які проходять через ті самі системи "Прозоро", якщо мова йде про культуру, тим більше, що багато, майже всі державні заклади культури і так працюють через "Прозоро", і так далі. Тому цей критерій для нас є, по-моєму, для всіх абсолютно очевидний і ми його всі підтримуємо.

Далі. У нас є уже от, скажімо, питання, де ми розуміємо, що треба їх обговорити і опрацювати, це власне, що робити на рівні місцевих громад, бо у нас вони дуже різні. Є невеликі сільські ОТГ, трошки більше селища, не всі вони спроможні ресурсно, не всі вони спроможні фінансово, але, з іншого боку, у нас є випадки по містах, в першу чергу по великих, коли за меценатські гроші робляться якісь речі, з громадянами не особливо або взагалі навіть не обговорюється, воно встановлюється місцевою владою і

потім виникає дискусія, це м'яко і дуже політично кажучи, що це, звідки воно взялося і чому воно тут має стояти, взагалі чому, в принципі, воно має (в лапках) прикрашати наше місто і так далі. Але з іншого боку, ми точно не можемо поставити такі перешкоди для того, щоб українські меценати давали свої гроші на ті чи інші пам'ятні об'єкти. Це може бути і пам'ятник, це можуть бути якісь меморіали і так далі.

Питання в тому, як це унормувати, щоб не обрізати приватну ініціативу, щоб не створювати перешкод на рівні знову-таки сільських і селищних громад, коли люди своїми силами роблять якісь місцеві етнографічні музеї, інші якісь там музеї невеличкі і їм точно не потрібні якісь там запрошені за якісь навіть нехай невеликі гроші якісь сертифіковані архітектори, або сертифіковані художники, або сертифіковані якісь там скульптори, бо це їхнє село і вони вправі абсолютно там зробити щось цікаве для себе, для туристів, якщо вони хочуть їх залучити, і вони мають повне право на втілення такого проекту власними силами і за власні гроші. І ніхто, звичайно, тим більше там з Печерських пагорбів, не може нав'язувати людям, як їм треба облаштовувати такі заклади або якісь там інші цікаві місця в їхніх населених пунктах. Тому там є у нас певні ідеї щодо, ну в хорошому сенсі, цензу за населенням, була там попередня думка, що це має бути обов'язковою конкурсною процедурою, від 100 тисяч мешканців, тобто це великі міста, була ідея, що ценз має бути нижчим – від 50 тисяч населення. Знову ж таки, отам якраз величезний пласт роботи, я дякую Галині Григоренко, що вона вже погодилась взяти участь в цій роботі, тому що там треба розбиратись, там треба розбиратись, бо такі, без перебільшення, святі місця, як поховання наших захисників зараз, там має бути, ну якщо не вказівки, я не хочу навіть цим словом зараз оперувати, але рекомендації держави, оте, що робить вже вдало Інститут національної пам'яті, надаючи рекомендації, як треба робити, як варто робити от місця пам'яті, якісь там пам'ятні об'єкти, не обов'язкова умова зараз про поховання. З іншого боку,

знову ж таки, там треба точно розрізняти меморіальні місця, музеї, там треба оце ретельно виписати, так щоб з одного боку не отримувати якісь речі, за які потім самим же мешканцям соромно, а з іншого боку не обмежувати ініціативу громадян і ініціативу меценатів, які хочуть вкластися в розвиток тих чи інших сіл, селищ, містечок і міст.

Ну так, вибачте, але це треба було просто під стенограму ще пояснити, додати трошки до того, що зараз Володимир Михайлович казав. Я думаю, що це не було би зайвим.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Але, пане голово, повторю пропозицію. Давайте обговоримо таки законопроект в цілому, а ці правки просто проголосуємо.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так-так-так, безперечно. Безперечно.

Я просто зараз хочу передати слово Тетяні Василівні Бережній, тому що наскільки от я знаю станом на зараз, там є певні недопроговорені речі між УІНПом і міністерством, тому що я так розумію, можливо помилково розумію, але зараз Тетяна Василівна прокоментує, що певні ідеї з'явилися ще за старого керівництва міністерства і за старого керівництва Кабінету Міністрів. Зараз змінилося керівництво, ми це вітаємо. Тетяно Василівно, вітаємо ще раз. І ну там є дещо інший погляд на деякі рішення, які ми пропонуємо в цьому законі. Давайте просто зараз це спокійно обговоримо, тому що ми всі підтримували ці поправки. Давайте просто послухаємо колег. Вибачте, давайте послухаємо зараз колег, а тоді вже будемо приймати рішення. Ну я не схильний якось ці рішення, які ми прийняли попередньо і підписуючи поправки, і голосуючи на підкомітеті, змінювати, але давайте проговоримо, щоб не було такого, що ми там когось не чуємо, там не почули і так далі. Ми завжди, вибачте за таку спірну цитату, чуємо кожного, чуємо всіх.

Тетяно Василівно, будь ласка, вам слово.

БЕРЕЖНА Т.В. Дякую, Микито Руслановичу. Насправді ми хочемо подякувати ще раз за роботу над законопроектом. Дійсно велика робота була зроблена, проте: не можу сказати, що у нас є певні якісь недокомунікації з Інститутом, все нормально комунікуємо. Але ви правильно сказали, що зараз дійсно у нас новий уряд і є дуже ретельне ставлення до того, які інституції передаються, умовно, з відання певних міністерств напряму до КМУ. І ми розуміємо, що наміром цього закону є в тому числі і визнання Українського інституту національної пам'яті центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом. І справді так і є, що ми потребуємо ще додаткових консультацій вже з новим складом Кабміну, з новим Прем'єром, для того щоб це рішення зафіксувати. Це не означає, що ми проти, нам просто потрібно ще декілька днів для того, щоб провести внутрішні консультації на нашому боці. Тому ми будемо дуже вдячні, якщо ви зможете зібратися ще раз комітетом і ми це рішення, цю правку, окремо правку номер 6, як я розумію, зможемо обговорити. Це не відмова, це не якась там критика, це просто прохання про розуміння і додаткові консультації у зв'язку з певними політичними змінами, які нещодавно відбулися.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Тетяно Василівно.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Можна?

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, у мене така пропозиція. Як я сказав, ми підтримали ці поправки, там справа в тому, Тетяно Василівно, що там не одна 6-та. Значить, ми ці поправки підтримали, більше того, у нас там є поправки, які стосуються цього, які ми подавали, по суті, всім комітетом, там всі, по-моєму, члени підписалися, по-моєму, всі без виключення, і є

поправки, які подавав я з Євгенією Кравчук саме на прохання Олександра Алфьорова, декілька. Вони стосуються, в принципі, тих самих питань.

У нас є практика і вона абсолютно вдала, ми до цього спокійно ставимося, повернення до рішення. Тобто я зараз не схильний щось міняти з ходу. Ми зараз проголосуємо так, як ми збиралися, ви проконсультуетесь, будь ласка, проведіть консультації. Якщо ми з вами будемо бачити, що це не знаходить підтримки за найближчі дні, якщо ми дійдемо до компромісу, ми готові провести комітет, повернутися до цього висновку, переглянути цей висновок і внести там якісь зміни.

Зараз я, чесно вам скажу, я їх вносити не готовий і просити колег їх вносити не готовий. Давайте ми зараз проголосуємо, як у нас є.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Пане голово, можна я ще поясню?

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, будь ласка, Володимире Михайловичу.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Дивіться, Тетяно Василівно, справа в тому, що справді саме така концепція тривалий час готувалася і розглядалася в тому числі і за участі Міністерства культури, і Українським інститутом національної пам'яті, який виступив її ініціатором. І мова іде точно не про одну правку. Мова іде про цілу концепцію правок, яка власне відображається в тій роботі, яку ми провели на підкомітеті. Тобто тут неможливо якось однією правкою, провалом одної правки відкотити це назад. Тобто це з формальної точки зору.

З точки зору розуміння того, що ми робимо і чому ми це робимо? Якраз ми вважаємо, що виведення політики національної пам'яті на інший якісний рівень, тобто це те завдання, яке має реалізувати цей законопроект. І в принципі тому це не випадкова абсолютно наша ідея. Тобто це концептуальний підхід, який ми вважаємо має бути відображений в цьому

законі, який дасть йому можливість Інституту національної пам'яті і Кабміну, українській державі як такій, вийти на інший рівень роботи в організації політики національної пам'яті.

Тому я підтримую пропозицію пана голови, пана Микити, голосувати саме ці правки, які ми напрацювали на комітеті.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я просто, що ще раз додам, Тетяно Василівно, знову-таки, це у нас стала практика, ми люди абсолютно конструктивні, я б сказав. Так? Ми там Закон про релігійні організації, який відомий як закон про московську церкву, ми висновок переглядали разів п'ять, по-моєму, колеги мене поправляють. Закон "Про медіа" фундаментальний взагалі, який нам відкривав зокрема дорогу до переговорів щодо членства, власне нам під нього зокрема давали статус кандидата, ми переглядали теж раз сім, по-моєму. Да? Тобто для нашого комітету заради справи не є проблемою зібратися оперативно після там дискусій якихось і якщо потрібно, переглянути висновок.

Ми готові аргументувати власне нашу позицію, якщо буде бажання у Юлії Анатоліївни це проговорити, немає проблем, завтра, післязавтра, чому ми це робимо, які, ми вважаємо, у цього будуть довготривалі політичні позитивні ефекти.

Тому знову-таки чудово вас розуміємо, без питань. Не сприймайте, як нашу незгоду, як ми зараз будемо голосувати, тому що ми завжди готові повернутися. Тому що ясно, що якщо Кабінет Міністрів буде проти категорично, то закон же в зал не потрапить. А в наших інтересах, щоб він потрапив в зал взагалі-то.

В порядку піднятих рук. Ірина Мирославівна Констанкевич, далі Євгенія Михайлівна Кравчук. Будь ласка.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Шановні колеги, я теж вважаю, що нам треба все-таки голосувати за те, щоб ця правка лишалася у цьому законі, оскільки власне на цьому вибудована ідеологія самого законопроекту, і він цілісний і збалансований якраз тому, що ми розглядаємо Інститут нацпам'яті і саму національну пам'ять як складову національної безпеки. Мені здається, це те ключове, про що ми завжди говорили. І якщо ми зараз сфокусуємося на цьому, то ми будемо зовсім по-іншому розуміти важливість і значимість цього законопроекту.

Тому я би просила теж голосувати так, як він уже зараз є виписаний, а за потреби, можливо, ми тоді будемо повертатися і шукати якісь компромісні варіанти. Але наразі це збалансований, гармонійний і цілісний законопроект.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Ірино Мирославівно.

Євгеніє Михайлівно, будь ласка.

КРАВЧУК Є.М. Колеги, я підтримую попередню дискусію. І, окрім того, у нас не так багато часу на те, щоб і юристи все це прочитали, і нам треба запустити цей процес, прийнявши рішення, і очевидно це рішення, воно відображає, що маємо поставити собі якийсь дедлайн. Тетяна Василівна якраз говорила про кілька днів. Я думаю, що якщо ми до кінця тижня поставимо цей внутрішній дедлайн просто для нашого розуміння, бо ми би також хотіли, щоб на наступний тиждень законопроект потрапив в зал, щоб можна було його і Президент міг його підписати напередодні Дня Незалежності чи в день Незалежності України. Тому ставимо собі цей внутрішній дедлайн. І, наприклад, у випадку із ДЕСС таке рішення приймалось на рівні, не знаю, чи Кабінету Міністрів, і воно було виправдане, коли ДЕСС передали під Кабінет Міністрів. І ми бачимо, які зараз важливі завдання стоять перед цим органом. Тому політично ми підтримуємо

переведення Інституту нацпам'яті під Кабінет Міністрів, але тут дуже важливо, щоб ми мали погодження від усіх сторін, бо не буде ефективної роботи, якщо хтось не буде з цим погоджуватись.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Отже, колеги... Так, будь ласка, пані Галина Григоренко.

ГРИГОРЕНКО Г.В. Так, я власне дуже коротко, Микито Руслановичу. Так, хотіла б, по-перше, подякувати депутатам за розробку і детальну роботу над всіма розділами цього законопроекту, однак хотіла б зазначити, що дійсно він дуже важливий, зараз він у вас виглядає цілісно з огляду на ту концепцію, яку ви озвучували, але тут я розумію побажання законодавця, так, виокремити і підняти статус Інституту національної пам'яті, однак прошу ще звернути увагу і мати на увазі спроможність, так, з кількістю штатних одиниць бути самостійним центральним органом виконавчої влади, який відповідно погоджує з Мінекономіки, Мінфіном, Мінцифрою всі законодавчі акти. Відповідно він стає абсолютно самостійним, не за міністерством, так, він існує і міністерство виносить це, і не маючи голосу фактично в уряді, так, тому що центральний орган виконавчої влади, який формує політики, він обов'язково представлений міністром. І відповідно тоді голос в уряді буде опосередковано, не маючи зараз міністра Кабінету Міністрів, не буде дуже зрозуміло, чий це буде голос і як буде це акцентуватися.

З іншого боку, дійсно, вашу пропозицію варто обговорити, можливо, думаю, ви трохи раніше почали, можливо, ми би мали там не сьогодні вже якусь згоду, але важливо ще сконцентруватися на тому, що в законі, який ви зараз пропонуєте, є дуже важливі правки, крім цього набору правок, який виводить Інститут національної пам'яті в окремий орган центральної виконавчої влади, який формує і реалізує політику.

І зокрема я вам дякую за те, що додали правку стосовно визнання пріоритетом не тільки нацпам'ять, а і загалом культуру, і збереження національної спадщини, це надзвичайно важлива правка, яка, на мою думку, виводить в принципі розмову про культуру на інший рівень. І ця правка, мені здається, настільки важлива, що вона разом з усім Законом про засади державної політики нацпам'яті набагато важливіша, ніж наша розмова зараз про те, де саме знаходиться центральний орган виконавчої влади.

З іншого боку, я думаю, що ми з Тетяною Василівною візьмемо на себе зобов'язання дійсно не затягувати цей процес і протягом кількох днів до вас повернутися. Прохання теж провести, можливо, якусь там серію зустрічей, не тільки в комітеті, а і можливо ще з зацікавленими сторонами. Зараз Інститут, я думаю, теж дасть свою позицію, щоб ми були якомога більш виваженіші в наших спільних рішеннях, оскільки так швидко вирішувати настільки важливі питання, які ми потім, це ж не просто буде рішення уряду, яке, умовно, теж можна переголосувати. Закон це вже у нас на наступні десятиріччя закріплює цей статус за Інститутом національної пам'яті, і він не тільки пов'язаний з зарплатнею і словом формує політику. Це така вагома зміна. Давайте спробуємо її дійсно з усіх боків пропрацювати, хоча, я ж кажу, мені особисто там імпонує ідея стосовно мати два голоси про спадщину – міністерський і Інституту національної пам'яті. Це теж дуже важливий момент демократичної держави, коли є два органи, які можуть мати насправді необов'язково одну і ту саму позицію. А зараз фактично голос Інституту дорівнює голосу міністерства. Тому давайте обговоримо.

Водночас хотіла ще пару слів додати про конкурси, ви про це говорили на самому початку. Микита Русланович вже сказав, що да, ми готові долучитися до випрацювання якогось диференційованого підходу, оскільки однакові правила для всіх. Ми дійсно не зможемо уніфікувати, тому що ми прекрасно розуміємо, що якщо це конкурс, до якого буде привернути широка увага громадськості і спільноти, і він пройде нормально, то на рівні

маленьких громад ці конкурси просто самі себе вичерпають, люди будуть їх маніпулювати просто для того, щоб виконати формально ці правила. І тоді норма закону фактично не досягне своєї мети, що будуть прозорі правила. Да? Тому дійсно для маленьких громад, де не буде спроможності реалізовувати і не буде банально кількості подавачів, це питання досить і чутливе, і важливе. Тому що ми говоримо не просто про меморіалізацію, ми говоримо про публічний простір і його вигляд загалом.

Тому ми тут дійсно готові долучитися з усім нашим арсеналом експертів і інших, і центральних органів виконавчої влади, і експертних середовищ, щоби подумати, як саме з конкурсними процедурами подумати і унормувати з диференційованим підходом до різного типу таких монументів, до різного типу знаків, до різного типу громад, просто і де це встановлюється. І тому тут підтримую вашу поміркованість в цих кроках.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Володимире Михайловичу, з твого дозволу просить слово Український інститут національної пам'яті. Будь ласка, колеги, вам слово.

АЛФЬОРОВ О.А. Доброго здоров'я всім, пане голово, шановні учасники комітету!

Хотів би зауважити, що діяльність УІНП справді не підпадає під інші органи центральної влади і має специфічні задачі і завдання. Плюс, ви знаєте, це гарантія незалежності історичних процесів. Ми сьогодні не міряємося чимось, але ми говоримо про те, що статус цієї організації в контексті польсько-українських відносин і всієї міжнародної ситуації достатньо високий.

Ми працюємо з чутливими темами, які очевидно не завжди є в розумінні. Я хотів б запевнити депутатів про те, що ресурсна спроможність у

нашого інституту існує. Існують цовки зі спецстатусом, де і набагато менше людей, і які спроможні до цього. І власне хотів би зауважити, що функціонал міністра Кабінету Міністрів перейшов зараз до Державного секретаря і власне в цілому ця структура тримається і буде нормальною. Тому я справді просив би долучитися до голосування в цілому з тими, пане Микито, які були пропозиції від вас, від пані Євгенії, пані Ірини, і якісь розбіжності можливо дійсно вирішити цими днями і узгодити. А так в цілому голосувати, підтримати правки, які вони зараз є.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Олександрє.

Володимирє Михайловичу, будь ласка, тобі слово. І будемо голосувати.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Я дуже коротко. Буду говорити не тільки як політик, але й як історик. Український інститут національної пам'яті, його створення з 2005 року значною мірою наслідувало схожі моделі в інших посткомуністичних країнах Східної Європи. І власне питання статусу як окремого центрального органу виконавчої влади це по суті теж наслідування цієї моделі, зокрема польської моделі, яка в принципі засвідчила свою ефективність. І тут Олександр абсолютно слушно сказав, що і в широкому контексті загальноукраїнському нам треба говорити про виведення на інший рівень політики національної пам'яті, і в міжнародному, в тому числі в непростих стосунках з нашими західними сусідами. Я думаю, що посилення можливостей для Українського інституту національної пам'яті безперечно зможе краще вирішити ту ситуацію, яка зараз в не найкращому стані. І я так само, як і Олександр, думаю, що інституційна спроможність інституту в принципі є, але вона може ще нарощуватись. Якраз навпаки, якщо ми дамо більше можливостей, то очевидно, що і буде більша можливість набрати цієї інституційної спроможності, тим паче, що, як ви бачите, пані міністерко, в нас в комітеті питання культури, питання національної пам'яті викликає

повний консенсус і повну підтримку. І очевидно, що ми готові будемо переголосовувати якісь питання, які стосуються і додаткових кадрів, додаткових ресурсів. Так ми робили, до речі, з ДЕСС, яку ми збільшували, і бюджет, який ми збільшували, і кадрове наповнення саме для того, щоб вони могли вповні виконати ті важливі для держави завдання, які постали перед ними. Абсолютно аналогічна ситуація з Інститутом національної пам'яті.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Одну фразу тільки додам. Тим більше враховуючи ті складні історико-політичні процеси, в які зараз залучене і міністерство, і УІНП, і знову-таки, це і моя точка зору, що з урахуванням складності цих процесів і того, наскільки вони ще на роки вперед будуть тривати, вважаю і переконаний, що українській державі точно в цих процесах треба мати два кроки, які будуть доповнювати один одного, діяти в тісній координації один між одним задля того, щоб саме українська держава отримувала ті політичні результати, в яких ми зацікавлені з урахуванням того, якої складності ці процеси.

Отже, Володимире Михайловичу, поправте мене, якщо я помилюся, 22 і 23 поправки.

В'ЯТРОВИЧ В.М. 22, 23 - це поправки про конкурс, окремо голосуємо, а тоді всі інші.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так. Значить, колеги, я просив би зараз, чесно скажу, ви визначаєтесь, звичайно, кожен сам. Ми аргументи на користь того, щоб зараз відхилити ці поправки, але я хочу підкреслити, це не відхилення як таке, знову-таки, оці от конкурси, так. Це по суті перенесення ідеї цих поправок в один із наших найближчих законів задля того, щоб просто цю ідею ретельно і детально опрацювати. Тобто ми не відхиляємо, ми по суті

переносимо цю ідею. А формально я зараз буду голосувати за відхилення.
Отже, колеги, я ставлю...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Дивіться, формально це одне голосування, вони ідентичні. Це одне голосування.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так. Ну в будь-якому випадку я зараз ставлю пропозицію відхилити, колеги, одразу відхилити поправки 22 і 23.

Хто за таку пропозицію, прошу голосувати.

Потураєв - за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич - за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук - за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка - за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Юрій Павленко - за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін - за.

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Так, колеги, хто утримався?

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович утримався.

ФЕДИНА С.Р. Федина.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

_____. Мене чути? Я – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Хто проти? Таких немає. Дякую, колеги, рішення прийнято.

Колеги, переходимо до голосування по основній кількості поправок. Отже, підкомітет пропонує врахувати і буду ставити зараз цю пропозицію на голосування, підкомітет пропонує врахувати поправки номер: 8, 11, 25, 31, 32, 33, 38, 39, 40, 46, 49, 61, 62, 63, 67, 71, 93, 99, 100, 107, 114.

Віталію Бабенко, після 114-ї яка іде?

БАБЕНКО В.М. 117, 124.

А 43, то мається на увазі всього враховано.

ПОТУРАЄВ М.Р. Все, я зрозумів.

114, 117, 124, 134, 137, 138, 140, 141, 148, 150, 151, 152, 154, 155, 157, 158, 161, 162, 165, 167, 174, 175, 176.

Колеги, хто за те, щоб врахувати ці поправки повністю, прошу голосувати.

Потураєв – за.

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович – за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук – за.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Княжицький – за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Павленко – за.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, хто проти? Хто утримався? Дякую, колеги, рішення прийнято.

Колеги, підкомітет пропонує врахувати редакційно поправки: 5, 6, 7, 12, 17, 29, 30, 35, 36, 37, 41, 42, 44, 53, 56, 58, 77, 81, 83, 86, 88, 90, 92, 94, 95, 96, 103, 108, 112, 113, 115, 116, 118, 120, 123, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 139, 142, 143, 144, 156, 159, 160, 163, 164, 166, 171, 172.

Колеги, хто за те, щоб перераховані мною поправки підтримати і врахувати редакційно, прошу голосувати.

Потураєв – за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – за.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Княжицький – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Павленко – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, хто проти? Хто утримався? Дякую. Колеги, рішення прийнято.

Колеги, хто за те, щоб врахувати частково поправки номер 10, 15, 24, 27, 28, 47, 48, 59, 60, 110, 111, 145? Хто за часткове врахування цих поправок, прошу голосувати.

Потураєв – за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Княжицький – за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Павленко – за.

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую. Дякую, колеги.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Софіє Романівно.

Хто проти? Хто утримався? Дякую. Рішення прийнято.

Колеги, хто за те, щоб відхилити поправки 1, 2, 3, 4, 9, 13, 14, 16, 18, 19, 20, 21, 26, 34, 43, 45, 50, 51, 52, 54, 55, 57, 64, 65, 66, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 75, 76, 78, 79, 80, 82, 84, 85, 87, 89, 91, 97, 98, 101, 102, 104, 105, 106, 109, 119, 121, 122, 135, 136, 146, 147, 149, 153, 168, 169, 170, 173?

Колеги, хто за те, щоб відхилити ці поправки, прошу голосувати.

Потураєв – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Павленко – за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук – за.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, хто проти? Хто утримався? Дякую, колеги. Рішення прийнято.

Отже, колеги, пропоную підтримати законопроект 13273 в другому читанні та в цілому, рекомендувати прийняти його Верховній Раді України в другому читанні і в цілому в редакції комітету. Колеги, хто за таке рішення, прошу голосувати.

Потураєв - за.

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович - за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич - за.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Княжицький - за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін - за.

ФЕДИНА С.Р. Федина - за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка - за.

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов - за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька - за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Юрій Павленко - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую. Дякую.

Колеги, хто проти? Хто утримався?

Дякую, колеги. Рішення прийнято одноголосно. Я всім вам дякую за це важливе рішення. Так, ми не визначили, хто буде доповідачем. Ну це друге читання, я думаю, що ніхто не буде проти, якщо я там постою на трибуні. Не думаю, що це треба ставити на голосування.

Значить, колеги, далі. Всім надані відповідні матеріали, друге питання, я просив би підтримати План роботи Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики на період чотирнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

Якщо немає заперечень, я взагалі пропоную так проголосувати, якщо є хто проти, є хто утримався, якщо таких немає, то вважаю рішення по питанню другому прийнятим.

Далі, колеги, рішення про пропозиції Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики до проекту порядку денного чотирнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання. Колеги, є хто проти наданого проекту рішення? Є хтось, хто утримався? Таких немає. Тому вважаємо, будемо вважати це рішення прийнятим одноголосно також, ну в сенсі воно так і є.

І, колеги, останнє питання, яке потребує голосування, це про перелік законопроектів, проектів постанов, які комітет пропонує не включати до

проекту порядку денного чотирнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання. Я одразу скажу, там є можливо якісь, ми абсолютно навмисно залишили там якісь закони і проекти постанов, які, ну я не думаю, що у нас буде бажання, ну так, типу, розглядати, але ну щоб не створювати у нас тут, я не знаю, авторитаризм, може якщо там буде вже там воля така, щоб щось там розглянути, ну можемо розглянути. Але, знову-таки, не думаю, що така ситуація складеться.

Тому, тим не менше, є певний перелік, який ми точно не включаємо, я пропоную з ним погодитися.

Ірино Мирославівно, будь ласка.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Я в "Різному". Я буду просити в "Різному" в кінці.

ФЕДИНА С.Р. І я теж.

ПОТУРАЄВ М.Р. Добре.

Колеги, тоді по питанню четвертому є хто проти? Є хто утримався? Немає. Дякую. Це рішення теж вважаємо прийнятим одноголосно.

Так, переходимо до "Різного". Значить, перша рука Ірини Мирославівни. Будь ласка, вам слово.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Шановні колеги, пане голово, хочу звернутися до комітету за підтримкою у питанні ознакування українськими назвами, іменами діячів української культури, мистецтва, історії вулиць, можливо скверів там, інших місць в країнах Європи і світу. Це питання, яке неодноразово перед нами порушували представники української діаспори, з яким зверталися українські люди, які живуть зараз по світу.

Що я маю на увазі? До прикладу, до нас звернулися із одного міста у Франції, щоб назвали вулицю іменем Лесі Українки. Ми комітетом підтримали, але такий запит є і на інші місця, скажімо, і у Франції, в Німеччині, Італії. Тому я би з такою ініціативою, давайте ми звернемося до Міністерства закордонних справ, щоб вони, маючи такий потужний інструмент як Український інститут і представництва вже у Німеччині, Франції, в Нідерландах, цю активну роботу просували, а можливо ще й долучили представництва, які є в інших країнах, і все-таки назвати іменами наших людей відомих і видатних, таких як Шевченко, Леся Українка, можливо, там сотні можна називати імен, та імен у країнах Європи і світу. Тому просила би вас підтримати таке звернення до МЗС.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, я думаю, що ми всі підтримуємо таке звернення.

Ірино Мирославівно, якщо ваша ласка, разом з секретаріатом підготуйте, будь ласка, таке звернення. І, звичайно, що ми його спрямуємо.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Євгеніє Михайлівно, будь ласка.

КРАВЧУК Є.М. Я по іншому питанню, але хочу вже якраз прокоментувати те, що сказала Ірина Мирославівна. Я повністю підтримую. Єдине, що як членкиня наглядової ради Українського інституту я хотіла б вас проінформувати, що є дуже печальна історія з коштами і з тим, що ви назвали потужний інструмент, це відділення у Франції і Німеччині, так от цього року вони, дуже вірогідно, закриються, бо закінчується термін грантового фінансування з боку урядів і муніципалітетів Франції і Німеччини, а МЗС ще не отримало погодження від Міністерства фінансів.

Очевидно, є, звичайно, зараз проблеми з будь-якими витратами, які не на оборонку або ж не на захищені статті чи на соціальні видатки, але насправді Український інститут, якщо зараз не отримає додаткове фінансування чи у вигляді перерозподілу всередині міністерства, чи плюс додаткових коштів, з додатковими, як ви розумієте, дуже складно, бо є ще тисяча різних правок від різних інституцій, які хочуть додаткове фінансування, і просто не буде цього інструмента.

Тому я абсолютно підтримую, але було б добре, щоб ми ще і паралельно звернулися до Прем'єр-міністра і до міністра фінансів про адекватне фінансування цього потужного інструмента. Бо просто люди будуть йти, звільнятися. Дуже складно буде потім підхопити ці відділення, які там 2-3 роки пропрацювали, вже мають якусь репутацію, так? А потім буде прогалина і це, вважайте, з нуля починати, якщо ми захочемо знову відновлювати їхню роботу. Тому я би просила, щоб ми це зробили якось комплексно, а не просто попросити МЗС щось зробити, а інструмента для цього немає, більше того, ми ще й втратимо те, що зараз існує. Он Галина Григоренко також в наглядовій раді знає про цю ситуацію. Але ще моє питання, власне чого я хотіла в "Різному" виступити. Я бачила, що була презентація, від міністерства була Анастасія Бондар, платформа для громад, школа для громад по відновленню в сфері культури. І це дуже гарно, що ми звертаємо увагу не лише на національний рівень, а й рівень громад. І було би добре, якби ми на одному з наступних засідань зробили таку мініпрезентацію, може би запросили асоціації різні, які об'єднують громади, і щоб вони дізналися більше про цю громаду. Крім того, у нас є і депутати-мажоритарники, і ті, які працюють в регіонах, могли би зробити якусь роботу роз'яснювальну в своїх регіонах також.

Я все.

ПОТУРАЄВ М.Р. Галино Володимирівно, можете зробити таке на найближчому засіданні?

ГРИГОРЕНКО Г.В. Я швидко відреагую. По Українському інституту я абсолютно підтримую Євгенію, що там коштів недостатньо, але питання в тому, що представництва в інших країнах зараз утримуються дійсно за кошти донорів, і там навіть правових підстав зараз людей утримувати за кошти держбюджету поки що в Українського інституту немає. Але для того, щоб вони могли туди перенаправити всі свої зусилля донорські, але утримувати команду всередині, проводити заходи, які вони проводять, дійсно їм потрібно більше коштів. Тут абсолютно Женю підтримую в сенсі того, що Український інститут має бути краще забезпечений для проведення і виконання...

КРАВЧУК Є.М. Спроможний.

ГРИГОРЕНКО Г.В. Спроможний. Ну спроможний він спроможний, але без коштів наскільки твоєї спроможності вистачить, якщо немає ресурсу, так? Тому тут однозначно підтримуємо.

Стосовно школи. Значить, дивіться, ця ініціатива, ми в Римі на URC (Ukraine Recovery Conference), Анастасія Бондар у нас вела цей напрямок і буде продовжувати вести, була проведена панельна дискусія. І у нас вже всі 4 асоціації громад різних, сільських голів, так, Асоціація міст України, вони вже є членами нашої цієї платформи, вони вже про неї знають, вже приєдналися, підписали меморандум, що вони поширюють цю інформацію. Поки що ми поширюємо цей конкурс, оскільки донор по ФРУ підтримує конкретні визначені прифронтові регіони, тому поки що пілотний проєкт поширюється саме туди. І хочу наголосити, що це для управлінців, які відповідають за відновлення. Це не для сфери культури, а саме для тих, хто

буде відповідати за відновлення регіонів, громад. Щоб вони розуміли, як культура має бути інтегрована до шкіл, укриттів, закладів охорони здоров'я, щоб вони не забували, що культура може бути інтегрована в різний спосіб, в тому числі як виглядає, наприклад, публічний простір у тому чи іншому регіоні. Тому обов'язково будемо готові провести це.

Анастасію попрошу підготуватися. Скажіть, коли буде зручна дата, зробимо презентацію.

_____. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, нагадую, що у нас наближається виїзне засідання комітету. Прошу всіх про це не забувати і готуватися.

Друге питання, це нагадую, що в суботу в Юніт Сіті буде цей великий концерт дитячий, по суті ця подія є правонаступницею відомого українського дитячого фестивалю "Таврійські ігри", який після тимчасової окупації Криму зараз проводиться в Києві. Нагадаю, що всіх чекають запрошення. Якщо не всі будуть в Києві, то, будь ласка, або помічникам передайте, або секретаріату, я думаю, що люди із задоволенням підуть. Діти у нас чудові, талановиті і це шоу точно буде яскравим. Можна буде особисто порадіти і підтримати маленьких українців, які вже долучаються до культури. Так що про це хотів всім нагадати.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Микито, в рамках реклами, якщо ти вже почав рекламу, якщо хтось буде цієї неділі або на цих вихідних на BestsellerFest у Львові, великий, гарний, цікавий книжковий фестиваль BestsellerFest буде відбуватися у Львові, запрошую на 15 годину 17 серпня на презентацію своєї нової книжки "Генерал Кук. Біографія покоління УПА". І запрошую загалом на фестиваль. По програмі виглядає, що буде дуже гарно.

ПОТУРАЄВ М.Р. Отже, колеги, хто у Львові або близько до Львова, заходьте на фестиваль і підтримайте Володимира Михайловича В'ятровича і його нову роботу, хто в Києві, то запрошую на фестиваль дитячих талантів.

ГРИГОРЕНКО Г.В. Продовжуючи марафон запрошень, від Міністерства культури так само. У нас цими вихідними у Софії Київській відбувається фестиваль Bouquet Kyiv Stage – це вже восьма ітерація цього фестивалю. Це мультидисциплінарний фестиваль, запрошуємо приєднатися, тому що це дійсно варто того. Там і музичні проєкти, і кінопокази, і обговорення, дискусії. Тому, будь ласка, теж приходьте, зголошуйтеся. Якщо знаєте конкретний захід, куди б хотіли потрапити, хоча там вхід вільний, але для того, щоб ми організаторів попередили.

І ще одне, це звісно хвилька реклами і гордості, хоча це не наш заклад, а львівський, хор "Гомін", відбулися концерти в філармонії, з повним солд-аутом і аншлагами. Наступний раз вони приїдуть у вересні. Я зараз візьму там точні дати і запропоную вам долучитися. Я сама була в неділю на денному концерті, це дійсно варто навіть просто для підняття духу і єднання. Це дуже надихаючий колектив, який реально заряджає дуже позитивними емоціями і крім того базується виключно на нашій класиці різних періодів: там Івасюк і Степан Гіга, звісно, куди ж без нього, але це варте того.

Тому якщо ви будете мати бажання, у вересні я надішлю просто дати, коли вони будуть, щоб ви повідомили, як ви хотіли би і в якій кількості відвідати, ми вас запросимо.

_____. Дякуємо.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будемо дуже вдячні.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дозвольте і нам сказати кілька слів.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так.

БОГУЦЬКА Є.П. А можна всі пропозиції в чаті нашому прописати, щоб не забути про те, що які заходи плануються?

В'ЯТРОВИЧ В.М. Триває рекламний блок.

_____. 20-го числа в Укрінформі буде у нас круглий стіл по 105-й річниці "Диво на Віслі" перемоги українців і поляків над росіянами, за участю посла Польщі. А 22-го числа буде в Укрінформі величезна панель дискусійна до Дня Незалежності, де будуть запрошені і депутати, які організовували, і філософи, і історики. Теж такий цікавий буде дуже пул. Запрошую 20-го і 22-го числа.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. В чат скиньте нам теж, будь ласка, назви подій.

ПОТУРАЄВ М.Р. Да.

І закінчити я хотів би все ж таки на робочій одній історії. Пані Галино, ми вам поки що в неформальний спосіб перешлемо там певні документи по Полтаві. У нас є непорозуміння, сподіваюсь, його можна подолати, з обласною військовою адміністрацією щодо встановлення, ну, бажано найближчим часом, не наступного місяця, але точно це було б зроблено до кінця цього або в наступному році, пам'ятника очільнику УНР, одному з очільників визвольної боротьби українського народу Симону Петлюрі в Полтаві. Ми отримали абсолютно незадовільну відповідь від обласної військової адміністрації. Ми вам спакуємо матеріали, Андрій Боблях цим опікується, допомагають йому Володимир В'ятрович і пан Тарас Шамайда.

Ви гляньте, будь ласка, ми не хотіли би зараз в якийсь там клінч вступати. Якщо ви подивитесь, що ви зможете з боку міністерства цю тему підтримати, вона не потребує від них там ніяких затрат, тому що там, ви побачите, там тільки погодити треба всі ці речі. Але якщо нас, так би мовити, доведуть до того, щоб ми це якось розбирали вже дуже широко публічно, я думаю, що від того не буде нікому ніякої користі. Я думаю, що це просто певне бюрократичне непорозуміння. Я думаю, що його можна подолати. Просили би ми міністерство подивитися на історію питання і можливо якось знову-таки не адміністративно, але спробувати це вирішити.

Ну власне на цьому важливому питанні хотів би я закінчити наше засідання. Колеги, якщо немає інших питань, то хочу всім ще раз подякувати, побажати гарного спокійного дня.

На цьому засідання комітету оголошую закритим. Дякую. До побачення.